

στελέχους: έξαν αὐτὸν συγέβαινε. Ήλα τὸ ἐβλέπομεν ἔκστάζον ἐνῷ κρατοῦμεν τὸ φύλλον. Πόθεν λοιπὸν ἔξερχεται; Τοῦτο ἀμέσως ἔξηγοῦμεν. Ὅπάρχουσι μικραὶ ὄπαι ἢ πόροι, ἐπὶ παντὸς τοῦ φύλλου ἔξηπλωμένοι. Εἰσὶ τοσούτῳ μικροὶ ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ τοὺς ἴδωμεν ἀνευ ισχυροῦ μικροσκοπίου. Τὸ ὑδατῶδες μέρος τοῦ χυμοῦ φεύγει διὰ τοῦ ἀέρος ἐκ τῶν πόρων τούτων.

Ἴκανὴ εἶναι ἡ διὰ τῶν φύλλων ἔξερχομένη ὑγρασία. Τοῦτο τὸ βλέπει τις ἔξαν θέσῃ δέμα φύλλων ὑπὸ θέλινον ἀγγεῖον οἴον ποτήριον μετά τινα χρόνου. Ήλετε τὴν ὑγρασίαν ἐν σταγῶσιν ἐντὸς τῆς θέλου. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο εἶναι τὸ ὑδωρ τὸ ὅποιον ἔξερχεται διὰ τῶν πόρων τοῦ φύλλου.

Ὕπάρχει φυτὸν τοῦ ὅποιον τὸ φύλλον ἔχει τὸ σχῆμα ποτηρίου. Εάν παρατηρήσητε τὸ φύλλον τοῦτο θέλετε ἵδει ὅτι τὸ ὑγρὸν μὴ δυνάμενον ἔξερχομένον τῶν πόρων νὰ φύγῃ διὰ τοῦ ἀέρος, μένει ἐντὸς καὶ πληροὶ τὸ φύλλον.

Τώρα ἐνοσίτε διατί τὸ φύλλον δὲν μαραίνεται ἀμέσως διότι ὁ χυμὸς διατελεῖ ἔτι ἐν αὐτῷ ἀλλ' ἐξανείη ὀλίγον χρόνον τὸ ὑδατῶδες μέρος τοῦ χυμοῦ ἔξερχεται ἔτερος δὲ νέος χυμὸς δὲν εἰσέρχεται διὰ τοῦ στελέχους, τὸ φύλλον ἐπομένως μαραίνεται.

Δυνάμεθα νὰ ἀποτρέψωμεν τὸν μαρασμὸν ἀπὸ φύλλου τινος ἐάν θέτωμεν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ἐντὸς ὑδατοῦ. Οταν οὕτω πράξωμεν τὸ ὑδωρ ἀνέρχεται διὰ τῶν μικρῶν σωλήνων, ἀντικαθίστων τὸ ὑδωρ τὸ ἔξερχομένον διὰ τῶν πόρων τοῦ φύλλου.

Οταν θέτωμεν ἄνθη ἐν τῷ ὑδατί, βλέπομεν ὅτι τὸ ὑδωρ ὀλιγοστεύει τὴν ἐπομένην θέμεραν· τοῦτο δὲ διότι ίκανὸν μέρος αὐτοῦ ἀνέρχεται διὰ τοῦ στελέχους εἰς τὰ φύλλα καὶ τὰ ἄνθη.

Γινώσκομεν ὅτι δταν ἔχωμεν φυτὸν ἐντὸς ἀγγείου πλήρους χώματος, τὸ χῶμα ξηραίνεται μετὰ μίαν ἡ δύο θέμερας. Τοῦτο συμβαίνει πρὸ πάντων διότι τὸ ὑδωρ ἐντὸς τοῦ χώματος ἀπομυζᾶται ὑπὸ τῆς ρίζης καὶ ἀνέρχεται διὰ τοῦ φυτοῦ, καὶ ἔξερχεται διὰ τῶν πόρων τῶν φύλλων καὶ ἀνθέων. Μέρος τοῦ ὑδατοῦ ἀνέρχεται ἀμέσως ἐκ τοῦ χώματος εἰς τὸν ἀέρα ἀλλὰ τὸ πλεῖστον φεύγει διὰ τοῦ φυτοῦ.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν τὸ διὰ τῶν φύλλων καὶ ἀνθέων ἔξερχομένον ὑδωρ εἰς τὸν ἀέρα. Ὅπάρχει ίκανὴ ποστής ὑδατος εἰς τὸν ἀέρα τὸ ὅποιον δὲν δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν. Βλέπομεν τοῦτο ὅμως διὰ ἀλλού τρόπου, ἐπὶ τῆς θέλου· ἀλλὰ περὶ τούτου θέλει γίνει λόγος ἀλλαχοῦ. Τὰ φύλλα δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἀποπνέουσιν ὑγρασίαν εἰς τὸν ἀέρα ἀδιαλείπτως.

Ἡ θέρασία ἡ ἀποπνεομένη ἐκ τῶν φύλλων καθίστησι τὸν ἀέρα μαγικὸν, ἐνῷ ἡ εὐωδία τῶν ἀνθέων διαχύνει ἀρωματα. Ἐκαστον φύλλον χωριστὰ ὀλίγον παράχει ὑδωρ, ἐπομένως ὀλίγην παρέχει τὴν ὠρέλειαν· ἀλλὰ τοσαῦτα ὑπάρχουσι φύλλα ὥστε μεγάλη ποσότης ὑδατος ἔξερχεται διὰ αὐτῶν.

Ἐκεῖνοι οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ πράττωσι τὸ καλὸν ἐν τῷ κόσμῳ ἀς λάβωσι μάθημα ἐκ τῶν φύλλων.

Μέγα καλὸν δύναται νὰ γίνη ὅταν πλεῖστοι πράττουσι ἔκαστος ὀλίγον. Άς σκεφθῶτι τοῦτο ἔκεινον οἵτινες μόνον ὀλίγον καλὸν δύνανται νὰ πράξωσιν· ἀς πράττωσι καθ' ἔκαστην ὅτι ἀν δύνανται, ὡς ἔκαστον φύλλον ποιεῖ. Οἱ μεγάλοι ἀνδρες, οἱ προκαλοῦντες τὸν θευμασμὸν τοῦ κόσμου, δύνανται νὰ πράττωσι μεγάλα ἀγαθά· ἀλλὰ ποτὲ δὲν δύνανται νὰ πράξωσι ὅσον γίνεται παρὰ πολλῶν ὃν ἔκαστος ὀλίγον πράττει ἀθορύβως. Ἐκαστος παῖς, ποιῶν μικρά τινα καλὰ πράγματα, δύναται ὡς τὸ μικρὸν φύλλον, νὰ πράξῃ τὸ μέρος του εἰς τὸ ἀγαθὸν τὸ ὅποιον γίνεται ἐν τῷ κόσμῳ. Καὶ ἐὰν πολὺ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ ὅποιον ἐπιτελεῖ δὲν παρατηρεῖται παρ' ἀλλοι, ὁ Θεὸς βλέπει αὐτὸ δόλοκληρον, ἀκριβῶς ὡς βλέπει τὸ ὑγρὸν τὸ ὅποιον ἔκαστον μικρὸν φύλλον ἐκπέμπει.

Ἄναφέρεται περὶ ἐνὸς αὐτοκράτορος τῆς Κίνας ὅτι εἰδοποιηθεὶς ὅτι οἱ ἔχθροι αὐτοῦ ἐκίνησαν ἐπανάστασιν εἰς μίαν τῶν ἀπομεμακρυσμένων ἐπαρχιῶν, εἰπεν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς του «Ἐλθετε καὶ ἀκολουθήσατέ με, καὶ θέλω ταχέως τοὺς καὶ ταστρεψάτε». Ἐξῆλθε λοιπὸν καὶ οἱ ἀντάρται ὑπετάγησαν ἀμα προσήγγισεν. Πάντες λοιπὸν ἐνόμισαν ὅτι θήθει ἐκδικηθῆ ἀλλ' ἔξεπλάγησαν ἰδόντες ὅτι μετεχειρίσθη τοὺς αἰχμαλώτους μετὰ μεγίστης ἐπιεικείας.

«Πῶς», ἀνέκραξεν ὁ πρωθυπουργός του, «οὗτος εἶναι ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκπληροῖς τὴν ὑπόσχεσίν σου; Ο βασιλικός σου λόγος ἐδόθη ὅτι οἱ ἔχθροι σου θὰ κατεστρέψοντο, καὶ ἴδου ἐσυγχώρησας αὐτοὺς, καὶ πρὸς τούτους προσέβης μέχρι θωπειῶν.»

«Ὕπεσχέθην», ἀπήντησεν ὁ αὐτοκράτωρ, «αὐταπτερέψω τοὺς ἔχθρους μου. Ἐξεπλήρωσα τὸν λόγομου, διότι ἴδου δὲν εἶναι πλέον ἐχθροί, τοὺς ἔκανα φίλους.»

Ο Κροῖσος ὁ βασιλεὺς τῆς Λαδίας ὅστις ὑπερηφανεύετο ἔνεκα τῆς ισχύος καὶ πλούτου, ἐνεδύθη ἡμέραν τινα μὲ τὴν μεγαλειτέραν λαμπρότητα καὶ καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ θρόνου του, ἐδείκνυε αὐτὸν εἰς τὸν Ἑλληνα φιλόσοφον Σόλωνα, λέγων ὅτι περικλείει ἐν ἐκτῷ κατ' οὐτίαν πᾶσαν κοσμικὴν δόξαν.

«Εἰδατε ποτὲ», εἶπεν εἰς τὸν Ἑλληνα φιλόσοφον, «ὑψηλότερον θάσαμα.»

«Ναι», εἶπεν οὕτως, «Οι φασιανοὶ τῶν ἀγρῶν, οι ταῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς ἡμῶν, ὑπερέχει κατὰ πολὺ σὲ κατὰ τὴν δόξαν.»

ΚΕΥΛΑΝ

Μεγάλη νῆσος τοῦ Ἰνδικοῦ εἰς τὴν μεσημβρινὴν ἀκραν τοῦ Ἰνδοστάν ἐφ' ἡς ὑποθέτει τὸν πρῶτον ἀνθρωπὸν καὶ τὸν πρῶτον παράδεισον ἡ Ἰνδικὴ μυθολογία, ἀν καὶ νῆσος ἡ Κεύλανη εἶναι σχεδὸν ἀκατόπιτος ἐκτὸς τῶν μεγάλων πόλεων ἔνεκα τῆς πλυθύος τῶν ἀγρῶν ζώων, ἐλεφάντων, πίγρεων, ὑπιγάνη πιθήκων καὶ ὄφεων παγτὸς εἰδούς.